

Szerkesztői iroda:

Belmagyar-utca végén (Máriaffy-ház), a hová a lap szellemi részét megillető közlemények czimzandók.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:

Egész évre . . . 16 forint. Negyedévre . . . 4 forint.
Félévre . . . 8 forint. Egy hónapra . . . 1 ft 50 kr.

Egyes szám ára 5 krajczár.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és ünnepnapokat.

Kéziratok nem adatnak vissza.

ELLENZÉK

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

P 728

Kiadó-hivatal:

Kolozsvárt, Belközép-utca 33-ik szám.

Egy négyszög ccentiméternyi tér ára 4 krajczár. Gyárosok, kereskedők és iparosok árkedvezményben részesülnek.

Reklám sora 1 forint.

Bélyeg-illeték minden hirdetés után 30 kr.

Hivatalos közlemények sora 5 forint.

Stéri cikkek garmond sora után 20 kr. fizetendő.

Az „Ellenzék.”

Lapunk multjával nem kérkedünk; jövője miatt nem aggódunk. A multról nem mondhatunk egyebet, mint azt, hogy mindig és minden kérdésben a kötelesség szavára hallgatunk. A jövő iránt nem táplálunk egyéb reményt, mint azt, hogy Erdély magyar közönségének ezentul is szüksége lesz olyan organumra, mely teljesen független a szókimondásban, s becsületes hűséggel követi elveiben a magyar állam történeti hivatását.

A jót, mit eddig nyújtottunk: igyekszünk megtartani; a gyarlóságot, melytől mi sem voltunk megkímélve: igyekszünk felszokni. Így haladunk a tökéletesség felé buzgósággal és kitartással.

Politikai vezéreszménk: a független államiség. E vezéreszme jelöli a politikai irányt az cikkeinkben.

Szociális vezéreszménk: az egyenlőség a humánizmusnak és az igazságosság elvének. E végéből üldözzük a szociális igazságot, a szociális igazságot, a szociális igazságot.

Polgári vezéreszménk: a magyar nemzetiség. E vezéreszme jelöli a magyar nemzetiség irányát az cikkeinkben.

Polgári vezéreszménk: a magyar nemzetiség. E vezéreszme jelöli a magyar nemzetiség irányát az cikkeinkben.

Polgári vezéreszménk: a magyar nemzetiség. E vezéreszme jelöli a magyar nemzetiség irányát az cikkeinkben.

Polgári vezéreszménk: a magyar nemzetiség. E vezéreszme jelöli a magyar nemzetiség irányát az cikkeinkben.

Polgári vezéreszménk: a magyar nemzetiség. E vezéreszme jelöli a magyar nemzetiség irányát az cikkeinkben.

Polgári vezéreszménk: a magyar nemzetiség. E vezéreszme jelöli a magyar nemzetiség irányát az cikkeinkben.

Polgári vezéreszménk: a magyar nemzetiség. E vezéreszme jelöli a magyar nemzetiség irányát az cikkeinkben.

Polgári vezéreszménk: a magyar nemzetiség. E vezéreszme jelöli a magyar nemzetiség irányát az cikkeinkben.

Polgári vezéreszménk: a magyar nemzetiség. E vezéreszme jelöli a magyar nemzetiség irányát az cikkeinkben.

Polgári vezéreszménk: a magyar nemzetiség. E vezéreszme jelöli a magyar nemzetiség irányát az cikkeinkben.

Polgári vezéreszménk: a magyar nemzetiség. E vezéreszme jelöli a magyar nemzetiség irányát az cikkeinkben.

Polgári vezéreszménk: a magyar nemzetiség. E vezéreszme jelöli a magyar nemzetiség irányát az cikkeinkben.

Polgári vezéreszménk: a magyar nemzetiség. E vezéreszme jelöli a magyar nemzetiség irányát az cikkeinkben.

Polgári vezéreszménk: a magyar nemzetiség. E vezéreszme jelöli a magyar nemzetiség irányát az cikkeinkben.

Polgári vezéreszménk: a magyar nemzetiség. E vezéreszme jelöli a magyar nemzetiség irányát az cikkeinkben.

Polgári vezéreszménk: a magyar nemzetiség. E vezéreszme jelöli a magyar nemzetiség irányát az cikkeinkben.

Polgári vezéreszménk: a magyar nemzetiség. E vezéreszme jelöli a magyar nemzetiség irányát az cikkeinkben.

Polgári vezéreszménk: a magyar nemzetiség. E vezéreszme jelöli a magyar nemzetiség irányát az cikkeinkben.

Polgári vezéreszménk: a magyar nemzetiség. E vezéreszme jelöli a magyar nemzetiség irányát az cikkeinkben.

Polgári vezéreszménk: a magyar nemzetiség. E vezéreszme jelöli a magyar nemzetiség irányát az cikkeinkben.

Polgári vezéreszménk: a magyar nemzetiség. E vezéreszme jelöli a magyar nemzetiség irányát az cikkeinkben.

Polgári vezéreszménk: a magyar nemzetiség. E vezéreszme jelöli a magyar nemzetiség irányát az cikkeinkben.

Polgári vezéreszménk: a magyar nemzetiség. E vezéreszme jelöli a magyar nemzetiség irányát az cikkeinkben.

Polgári vezéreszménk: a magyar nemzetiség. E vezéreszme jelöli a magyar nemzetiség irányát az cikkeinkben.

Polgári vezéreszménk: a magyar nemzetiség. E vezéreszme jelöli a magyar nemzetiség irányát az cikkeinkben.

Polgári vezéreszménk: a magyar nemzetiség. E vezéreszme jelöli a magyar nemzetiség irányát az cikkeinkben.

ben az országban senkit megtevészeni nem lehet.

De nem szabad az ország közvéleményét más irányban sem megtevészeni: nem szabad, hogy az ugynevezett ex-lex állapot fölötti lármá elterelje az ország figyelmét attól a sokkal nagyobb bajtól, attól a sokkal komolyabb veszélytől, a melyet egész parlamentarizmusunk elfajulása rejt méhében.

Hogy minő eszközökkel jussunk el a célhoz, arról nemcsak mi nem nyilatkozhatunk, de töled sem kérünk nyilatkozatot, mert hiszen az eszközöknek a pillanat változó konzekvenciáihoz kell alkalmazkodniok. De azt hiszem, az eszközöket illetőleg is két általános szempontot kiemelhetünk. Az egyik az, hogy meg kell ragadni minden alkotmányos fegyvert és eszközt, mi e cél elérésére feltétlenül szükséges, de egy hajszállal sem többet, mint a mi arra elkerülhetetlenül szükséges. A másik az, hogy ha kell, küzdenünk kell e célért magunkban is, méltóságát, törvényisztelet, de csüggedést nem ismerő szívós küzdelemmel, de ha nyílnék rá alkalom, hogy ezen kérdések közmegegyezésre békés uton intézzenek el, ezt az alkalmat hazafui örömmel kellene megragadni. És itt azt hiszem, bátran ki mondhatom, hogy nincs senki ebben a temben, a ki, ha egy ilyen kiegyenlítés objektív előfeltételei megválnának, bármínő kicsinyes szempontokból, bármínő melles tekintetből e kiegyenlítésnek útját állaná.

Bánffy Dezső megköszönte a párt üdvözlését a többek közt a következőket mondta válaszában:

Daczára annak, hogy az utolsó óráimban vagyok, én elfogadom a t. szónok urnak azon állítását, hogy nem kell tenni semmivel többet, mint a mennyi föltétlenül szükséges, de ezt meg kell tenni, mert az ország érdeke parancsolja.

És most, ezen újv kezdetén én, a ki hivattavagyok ez idő szerint ezen pártnak vezérének a parlamenti tárgyalásokat is vezetni, más egyebet nem mondhatok, mind azt, hogy ez az álláspontja a kormányfának; mert hiszen, a mint helyesen mondta a t. szónok ur, új programot, új, messze időkre kiható terveket felállítani nem lehet, mert az adott körülmények között a perc eseményei kell, hogy a pillanat elhatározását meghozzák. Nem akarom azt mondani, hogy ha kellő módok mellett találhatnók kiegyenlítés, úgy, a hogy a szónok ur mondotta, egyének és pártok dekapitulálása, sérelme, hátratétele és megálázása nélkül lehetséges, nem fogadnók azt el; de föképen lehetetlen az, hogy az a nagy többség, a mely Magyarország ügyeit harmincz éven keresztül folytatosan vezette, meg pedig mindenkor az ország érdekeinek előnyére egyszerre a fegyvert tegye le a kisebbség előtt, a mely kétségtelen, jogosan támadással nem jöhet.

Ez nem a kiegyenlítés visszautasítása, hanem feltételeinek megállapítása. Meglátjuk, hogy lesz-e erre ut, vagy nem. Ha nem lesz, akkor maradunk azok, a kik voltunk: hívek az alkotmányhoz, hívek elveinkhez, kitartók a küzdelemben és a haza érdekeit szemelőtt tartók és ennek érdekében nem riadunk vissza, bármí támadás jöjjön is.

Hogy ily nehéz körülmények között az első lövés mindig engem talál: ez természetes; de legyetek róla meggyőződve, hogy daczára a személyi, a társadalmi és politikai támadásoknak, én mindig nyugodtan állok meg. Tartom a fegyvert kezemben és le csak akkor teszem, midőn lehettem a nélkül, hogy ez a párt megrövidülést és sérelmet szenvedjen, a nélkül, hogy a haza érdekeit ez által feláldozzam.

A függetlenségi párt tagjai nevében Barabás Béla üdvözölte Kossuth Ferenchez, ki válaszában kijelentette:

A mi mások örömmel töltötte volna el keblemet, hogy titeket barátaim, hű elvtársak, körülöttem látlak, most az örömben bánatot is vegyít, mert emlékeztem arra, hogy ma van az alkotmányértés első napja. Ennek tudata alig hagy szívemben másra helyet, mint a honfábanra, a honfiaggadalomra.

Megtörtént az, a mit eddig soha sem jogyzett fel az ezredéves magyar történelem, hogy **nem az idegen hatalom, zsoldos erővel, hanem az országgyűlés többsége élén egy magyar felelős miniszterelnök támadja meg az alkotmányt** azért, mert a többség anyagi erejének nem engedték meg azt, hogy világos törvényeiket megsértse vagy mellőze, értelmüket kiforgassa és az ország egyik sarkalatos jogát érvénytelenítse tegye. (Igaz! Ugy van!)

Ez megtörtént ma és e század utolsó éve egy szégyenfolt marad a magyar történelem lapjain.

Ti, akik velem küzdöttetek és lelkesen követtétek azt a zászlót, melyet erősebb kezekre bízhattatok volna, de hivebbekre nem, — ti jól tudjátok küzdelemünk történelmét, fegyverfogásunk okait, szükségtelen tehát ezeket részleteznem.

Csak annyit mondok nektek és azoknak, kik országszerte megbíztak a mi hazafiasságunkban, hogy mi megmaradtunk rendíthetetlenül elveink mellett; s ezek ellen sem mint honfiak, sem mint alkotmányos párt nem vétettünk egy perczig sem.

Elveinket e pár szó fejezi ki: **hazánk állami függetlensége és szabadsága, s a magyar nép jogai és jóléte.**

Ha most báró Bánffy személyének megtagadjuk a kormányzás eszközeit, ezt azért tesszük, mert ő alatta domborodott ki legjobban ez a rendszer, mely hazánkat anyagilag és közszellemileg romlásba dönti.

Továbbá azért fordult küzdelemünk éle báró Bánffy ellen, mert behízonult, hogy nemcsak nem használta fel a gondviselés szerű alkalmat biztosíthatni az ország gazdasági önállóságát, de (ámbar mult évben maga is elismerte az erre vonatkozó törvények elvitázhatlán értelmét) meghajolt mindjárt az első nehézségek előtt, melyekbe a törvény végrehajtása ütközött és a nehézségekkel szemben nem vonta le a következtetést, hanem arra vállalkozott, **hogy kijátszsa és félremagyarázza a törvényt és így megtámadja a királyi eskü szentségét is, mely e törvényt biztosította.** (Ugy van! Ugy van!)

Ily körülmények közt lehetetlenné tette magát a miniszterelnök, mert nem maradhat a kormány rudja oly kezekben, a melyek mindenhez hozzá nyulnak: az ország jogaihoz, az ország törvényeihez, a királyi eskühöz, a multhoz, a jelenhez, a jövőhöz és mindezt ösztönpén, szelvény, csak azért, hogy a hatalom tovább is élvezhető legyen.

Ezeknek folytán erős küzdelemünk jogsult, sőt kötelességszerű és mi híven megtettük kötelességünket.

Ha nem jtenek el egy lehetetlenné lett férfit és miatta inkább a haza alkotmányát, sőt meg; továbbá, ha nem állnak rá arra, hogy egy köztiszteltben levő személyiség foglalja el a miniszterelnöki széket, s egy oly kormány alakuljon meg, a melyhez az ország, a jogtörés, a törvényértés vádjá nem tapadt; ha e mellett nem nyújtanak módot arra, hogy a választások tiszták legyenek és hogy a többség a választópolgárok igazi többségének akarata képviselje; végre, ha nem adnak biztosítékot arra, hogy a provizoriumok láncolata nem folytatódik, hanem egy végleges és utolsó határidő tűzetik ki — melyen belül megkérhető a már benyújtott vámm- és kereskedelmi javaslat alapján, a törvények által előírt módok szerint a vámszövetség, de e határidő lejártával tényleg érvényesíttetik az ország joga, az önálló vámtörvény alapján leendő végleges berendezéssel, akkor világossá lesz az ország és világ előtt az, hogy a többség akarata a szarnokság viszik, a többség elvei megvalósíthatóak egy lehetetlenné lett férfit személyének áldozzák föl, továbbá, hogy valódi többséget nem akarnak, hanem csak egy mesterséges többséget, s az ország törvényeit végrehajtani nem akarják, hanem kijátszszák addig a törvényeket, a meddig valahogy kelepczébe nem keríthetik az országot.

Ha ez tovább is megkíséreltetik haldokló századunk szégyenére, akkor mi küzdeni fogunk minden törvényes és a házszabályok által megengedett fegyverekkel és Isten segítségével meg fogjuk mutatni, hogy a jog, a törvény, az igazság diadalmaskodni tudnak a vak és nyers erő felett.

Isten tartsa meg hazánkat és adjon nektek honfui vigaszt, mint képviselőeknek és boldogságot mint embereknek!

A beszédet perczekig tartó lelkes eljenzés követte.

A nemzeti pártban Gróf Apponyi Albertet Horánszky üdvözölte.

A közélet betegsége nyomd, lassanlassan és fokozatosan fejlődött és én nem hiszem, hogy legyen Magyarországon gondolkodó ember, a ki előre nem látta, hogy annak valamikor és valamely alakban krízisben kell kitörni. (Igaz! Ugy van!) Kitörését nem mi idéztük elő, hanem előidézte az a kormánypolitika, a mely egészen és kihalván állott az ország elére nem azért, hogy az

országnak közszükségleteit kielégítse, hanem hogy azt tisztán hatalmi erőszakkal akként kezelje, a miként az az ország nagy érdekeinek meg nem felel.

Előidézte továbbá azon perfid eljárás, a mely a dolgokkal és az emberekkel egyaránt kihívóan bánt és a mely bennünket is azon alternativa elé állított, hogy vagy összetett kezekkel nézzük ezen súlyos helyzetet, vagy belemenjünk egy küzdelembé, a melynek célját a fennálló kormányrendszernek megoldása képezi. E nélkül nincsen gyógyulás, nincsen javulás.

Szóljak-e arról a nagy és súlyos merényletről, a mely mint koronája jelentkezik azon gonosz állapotoknak, a melyek Magyarországon ma uralkodnak, — értem a Tiszaféle törvényt — a melynek aláírásával Magyarország törvényhozáának többsége először nyult ezer év óta alkotmányunkhoz, a mely pedig e nemzet megélhetésének, jövőjének egyetlen alapját, egyetlen biztosítékát képezi? (Hosszantartó élénk helyeslés és tetszés.)

Elárulta igenis azt a külellenségtől eddig bevehetetlen fellegvárat, a melyben ez a nemzet minden időkben egyedül érezte magát biztonságban. Le akarta azt rombolni, hogy a nemzet ott álljon ezen erős hajlék nélkül, hogy így súlyos viszonyok közt az ne nyújtsan neki oltalmat. (Élénk tetszés.)

Normális viszonyok közt ez a párt sohasem kívánt hozzányulni azon rendkívüli eszközökhöz, a melyekhez való nyulás fölfogásom szerint is súlyos hiba lenne akkor, ha a gyógyulás lehetőségének más eszköze is kezünkbe van adva. De, ha nincsenek más eszközök és ha arról van szó, hogy vagy pusztuljon a közélet és pusztuljon az ország, vagy nyuljunk hozzá azon eszközökhöz, melyekkel ezeken a gonosz állapotokon változtathatunk, akkor nem szabad haboznunk, mert első sorban az ország érdeke és nem az eszközök — a melyekkel az ország javát elérni kívánjuk — jönnek tekintethe. (Élénk tetszés.)

Gróf Apponyi Albert megköszönte a párt jókívánatát, kijelenti:

Ez a parlament bűnben fogamzott, bűnben született (Igaz! Ugy van!) és azért az erkölcsi világrend minden törvénye szerint ennek a parlamentnek, mint a lázbetegnek — folytonos krízisek közt kellett hánkolódnia. (Igaz! Ugy van!)

Hogy ez bekövetkezett, lehet kényelmesen, lehet káros, lehet válságos az ország néve. De ha be nem következik, ha az ily módon megválasztott parlament is csak oly nyugodtan fejezi be pályafutását, mint bármely más: ez egyenesen kétségbejuttató lett volna, mert a nemzetben minden erkölcsi reakció hiányát mutatta volna (Élénk helyeslés.)

Minthogy küzdelemünk célja semmi, mint a törvények megtartásának, mint az alkotmány összes elvei érvényesülésének biztosítása, a kibonyolódás semmi egyéb, mint hogy tárgyi és személyi biztosítékot nyerjünk arra, hogy csak a legitim célok, a törvények föltétlen uralma, az alkotmány összes elvei érvényesüljenek. (Zajos helyeslés és eljenzés.)

Ily biztosíték mellett letesszük a fegyvert ma, letettük volna az utolsó órában is, mielőtt az ex-lex állapot beállott. E nélkül ezt letennünk tiltja az ország alkotmánya iránti kötelességünk. (Zajos helyeslés és tetszés.)

Előttünk csak két ut áll. Vagy a kibontakozás abban az értelemben és azoknak a kizárólag tárgyi céloknak biztosításával, melyeket ugy t. barátunk, mint én hangsúlyozunk és én az ország érdekében kérem az isteni gondviselést, hogy világítsa meg minden tényezőnek elméjét és szívét, melynek befolyása van, hogy arra a legitim utra lépjenek, hogy ne nekünk, **az országnak, a nemzetnek adják meg, a mire Isten és ember előtt joga van!** (Hosszantartó zajos helyeslés.)

A másik ut pedig, akármilyen hosszú ideig tartson, akármily áldozatokkal járjon: **a küzdelem folytatása** (Zajos helyeslés és lelkes eljenzés.) melynek esélyeiben én bízom. (Élénk helyeslés.) Bizom, hogy akármilyen szomorú legyen a mai helyzet, akármilyen válságosnak tűnjék fel a mostani percz, gyógyulást hoz magával egy lappangó, emésztő betegségből. (Igaz! Ugy van!) Hogyha pedig nem, hogyha hosszabb és súlyosabb megpróbáltatás ideje következnekk be a házára, akkor sem állhatna be rosszabb helyzet a mai alkotmányosságánál és akkor minket legalább lelkiismeretünk eltűnt fogyatái meg fog nyugtatni arra nézve, hogy minden esz-között alkalmazásba hoztunk a szabadság helyreállítására, hogy kötelességünkethiven teljesítettük! (Igaz! Ugy van!) Az egyéni meg-

nyugváshoz ennél több nem kell! (Élénk eljenzés.)

Politikai hir.

A Bánffy-kormány és a kincstár károsodása. Nem levén a kormánynak sem költségvetése, sem felhatalmazása, nincs joga semmiféle egyenes avagy közvetett adót beszedni. Mire ezek a sorok napvilágot látnak, a Bánffy-kormány nemcsak ennek az országnak a törvényeit tépte szét, hanem milliók erejéig is megkárosította az országot. Csak azt a hiányt vesszük számba, a mely be fog állani a bélyegjövédéknél. A bíróságok és hatóságok kötelesek lesznek elintézni a felek beadványait, de a feleket a Bánffy-kormány egyszerűen felszabadította az ex-lex állapot idejére arra, hogy bélyeg és illetékmentesen keressék jogaikat. A mint halljuk, már legközelebb alkalma lesz a közigazgatási bíróságnak is foglalkozni az ex-lex állapot jogi és pénzügyi következményeivel, mert Sik Sándor, az ismert nevű fővárosi ügyvéd ennek a bíróságnak a határozatát fogja provokálni abban, hogy mikor nincs a kormánynak joga, felhatalmazása a bélyegjövédék nevű ismeretes közvetett adó beszedésére és kezelésére: mi kötelezi a polgárokat, hogy tartozatlanul fizessenek az államnak? A közigazgatási bíróság határozata elé érdekel néz az egész jogászvilág, mert ez lesz az első hivatalos megjelölése a Bánffyak teremtette nyomorult helyzetnek.

A beszüntetett adóvégrehajtások.

Tegnaptól kezdve törvényen kívüli állapotok vannak Magyarországon. Az országgyűlés nem szavazta meg a kormánynak sem az adószedés, sem az újonczállítást jogát s ennek következtében sem adót behajtani, sem katonákat sorozni nem lehet. Érti ennek súlyát az a kormány is, melynek fennállása a törvénytelenségnek, elkövetésének hosszú sorozata s épp azért Lükács László pénzügyminiszter december 29-ről keltezte körrendeletet intézett az ország valamennyi pénzügyigazgatóságához és a fővárosi adófelügyelőhöz, melyben január elsejétől kezdődőleg az összes adóvégrehajtásokat beszüntette. Az a bűntudat azonban, a melyet a Bánffy-kormány az ország alkotmánya ellen elkövetett, ezzel még inkább enyhítve sincs, mert itt más nem lehet, mint a pénzügyminiszter egyszerűen a kényszernek engedett, miután újétől kezdve a törvénytelen alakra helyezkedett kormánynak ugyis egyszerűen megtagadhatják az adófizetést.

A pénzügyminiszter rendelete egyébként a következő:

3568. p. ü. sz.

Körrendelet

valamennyi pénzügyigazgatóságnak és a fővárosi kir adófelügyelőnek.

Utasítom a Czimet, hogy jelen rendeletem vételétől további intézkedésig a közzadoknak, a közzadók módjára beszedendő kincstári követeléseknek és egyéb tartozásoknak végrehajtás utján való behajtását egész általánosságban szüntesse be. Ehhez képest rendelem, hogy sem a főszolgabíráknak, sem azok segédeknek utiölölegeket ne utalványozzon, valamint az állami végrehajtókat további intézkedéséig behajtással ne foglalkoztassa.

Budapest, 1898. decz. 29.

Lükács s. k.

A fővárosnál a ministeri rendelet szombaton délután két óraker kapta kezéhez Halmos János polgármester, a ki azt kellő utasítással elküldte Faller Ferencz adóügyi tanácsosnak. Faller Ferencz tanácsos a rendelet vétele után rögtön utasította a főváros kebelébe tartozó összes végrehajtókat, hogy hétfő reggeltől kezdve — miután 1-én az ünnep miatt ugyis szünetel a végrehajtás — az adókat végrehajtás utján ne hajtásák be.

Az állampénztár.

A tegnapi nappal az állampénztárt is belevonta a kormány a párturalmi diktatúra jogtalan befolyása alá, mert az állampénztár törvényes felhatalmazás nélkül fizetéseket teljesített, melyeket törvényes alap hiányában a legfőbb számszéknek elfogadnia nem lehet, mivel annak kötelessége, hogy nemcsak a fizetések összege, hanem azok jogalapja fölött is ítélket mondjon. Ezért akárhányszor esetben, midőn az egyes miniszterünnök nem tartották be a költségvetés kereteit, a számszék kifogásolta a fizetéseket. Persze ez inkább a régi időkben volt, a mikor az állam anyagi rendjének e legfőbb örevezetőinek lelkiismeretlansége folytán hivatása magaslátán állott és a változó kormányok alárendelt közegének szolgáló öntudata nem tudott meggyökerezni.

tal tisztviselői, mint minden kínálkozó alkalommal, újabb jelet adtak annak a mély tiszteletnek és őszinte szeretetnek, a melylyel köztisztviselők álló főnökük *Stuckheil* Gyula, kir. tanácsos pü. igazgató iránt viselkednek s annak a szép kartársi viszonyoknak, a melylyel ez a tisztviselői kar mindig követendő példát állítható oda.

Délelőtti 11 órakor ünnepi díszben teljes számban megjelent tisztviselők élén *Fekete* Benő, pü. tanácsos, igazgató helyettes üdvözölte *Stuckheilt*, kiemelve a közzolgálat terén szerzett kiváló érdemeit és megköszönve azt az atyai jóindulatot, a melyet a lefolyt esztendőben tisztviselői minden ügyében tanúsított; mélyen átértékelte, szép beszédét azzal a kívánsággal zárta be, hogy a mindenható szeretve tisztelt főnöküket imádott hazánk javára, a közzolgálat hasznára és kedves övéi boldogítására sokáig éltesse.

Kitűró eljenzés követte a szép üdvözlést, melyre *Stuckheil* így válaszolt:

Ha — úgy mond — az állam és polgári érdekeinek igazságos és méltányos szolgáltatásban lankadást nem ismerő tevékenységét siker koronázta, azt első sorban annak tulajdonítja, hogy egy feladata magaslatán álló, tisztviselői és férfiai erényekben egyaránt kitűnő tisztviselői kar felett rendelkezhetik, a mely intensitót nemcsak megérti, de megvalósítani is tudja.

Kéri tisztviselőit, hogy a beköszöntött új évben, a mely az eddigieknél fokozottabb munkásságot, körültekintést és tapintat igényel, különösen is őrizze és ápolják ez erényeket, hogy fontos és kényes állásuk követelményeinek minden irányban megfeleljen.

Köszöni szíves üdvözlésüket és Isten kívánja tisztviselőire és kedves családjára.

nem akaró eljenzések és kölcsönös között cseréltek ki megviselek jó kívánataikat, s azután *Fekete* Benő p. ü. tanácsos östest kereste fel, a ki előtt *Mar-* p. ü. titkár tolmácsolta ékes kartársak jó kívánatait, a metviselői kar e díze a töle megviselek vörrel viszonzott; ajánlv a kartársi szeretethez, a melyet i lelkesedéssel ápol.

után *Gyulay* Árpád, p. ü. tanácsos *Lajos és Schlauf* Győző p. ü. titkár ügyosztályvezetőknél fejezték el jó kívánataikat.

Drága utca. Kolozsvárt a szent-utca Főterre való kinyitása a város ezer forintjára került. A kath. status, a melyek közt ez utca elvonul, már szel fedél alá vették. Ennek dacára a utca el van torlaszolva a használt dacára annak hogy, most, semmiféle az a palotánál nem folyik. A közön-köréből arra kéri a r. k. egyházat, hogy galább a gyalog közlekedők részére nyitassa meg ezt az utcát, hogy ne kelljen a Szentegyház utcából kerülő uton jutni a főterre. Addig, a míg a régi állapot volt, míg a város 43 ezer frtot ez utca nyitását nem ajánlott meg, jobb volt. Akkor a lebontott ház udvarán a gyalog közlekedők részére átjáró volt.

— **A pancsolt boroknál** felmerülő kihágási ügyök elintézésének gyorsítása érdekében, a földmívelésügyi miniszter azt az intézkedést tette, hogy a budapesti orsz. kir. kémiai intézetnél a borvizsgálatokat soron kívül végezzék. A földm. miniszter nagy gondot és nagy súly helyez arra, hogy a borhamisítók leszorítsák.

— **Az időjárás.** Az időjárás eddig a legbizarrabb mindenféle. Már napok óta Európán minden részén enyhe, esős idő járja. Nemcsak Konstantinápolyban de Szentpéterváron is meleg esős napok vannak. Jégről, fagyról szó sincs. Csupán délkelet felé, a hol a mi ország részünk is fekszik, szorult meg a hideg. A Czibles alatt nagy hó van Egyébütt száraz hideg volt a múlt hó 29 éig. Most már enged valamit belőle az idő. Az utóbbi napokban megenyhült: s 4—5 fokot mutat a fagy-pont felett a hőmérő. Éjjel is alig száll 1—2 fokra a zérus alatti. A jelek azt mutatják, hogy ha bekövetkezik valami csapadék, az nem eső, hanem hó lesz. Ezt óhajják a gazdak is, mert a mostani lágy, száraz idő miatt a vetések szemeit a szántóföldekből mind kivájják az éhező madarak. A gazdaságnak még egyéb kára is van a hó takaró hiánya miatt.

— **Szilveszteri mulatságok.** Az év utolsó napját nemcsak családi körökben, hanem egyletek és társulatokban is vígan töltötték el. A legvidámabb és zajos élet az iparos polgártársaink közül igen sokan jelentek meg s vig poharozás és kártyázás közben várták, míg a piaci nagy templom órája elűti a 12-öt.

— **Fabinyi Rudolf találmánya.** Emlegettük a multkor, hogy Fabinyi Rudolf dr. egyetem tanár olyan szert állított össze a mely rövid negyedóra alatt csalhatatlanul meg mutatja valódi-e vagy műbor az, a melybe e folyadékba töltötték? Azóta e szert sok esetben kipróbálták Kolozsvárt is, Budapesten is és még mindig csalhatatlanul igazat adott a vegyelmzésnek és izelési próbának. Habár nem alkalmazzák e találmányt hivatalosan a borok valódiságának, vagy gyártott voltának kiderítésénél, a találmány mégis nagy jelentőségű, mert a mint Fabinyi dr. azt a közhasználatnak átengedi, a nagy szakérte-

lemmel készült pécsi műborok a forgalomból kivonatnak. Nem csak a vendéglősöknek, hanem magának a közönségnek is alkalma leend majd számba vehető áldozat nélkül a műborokat felismerni. Akkor a valódi boroknak meg lesz az értéke, de viszont beáll a szűksége annak, hogy a műbor gyártását bizonyos megszorításokkal az állam engedélyezze. Maháromszor annyi bort elfogyaszt a közönség, mint a mennyi Magyarországon venyigén terem.

— **Pillangó télen.** Az Ellenzők szerkesztőségébe egy eleven, sárga pillangót küldötték be Kolozsmonostorról ma reggel egy gyufa skatulyában. A pillangót újév napján esalta ki téli tokjából az enyhe verőfény. Virág nincs, melyből nedvet szívjon, Zöld lomb sincs, mely neki enyhét, pihenőt adjon. A természet érthetetlen játéka, hogy mégis világra született a kis pille. Miután kora szü-lött pillangók számára menedékhelyet még nem alapítottak a ki netalán teljes ellátásba akarja fogadni a mozgékony kis pillangót. Jelenkeznek a szerkesztőségünkben, készséggel átadjuk minden kikötés nélkül.

— **Közjegyzőség Tekén.** Dr. Toth Endre királyi közjegyző tegnap foglalta el hivatalát a tekei közjegyzőségben.

— **Eljegyzés.** Nagy-Enyedi *Szöts* Mihály tanárjelölt Karácsony másodnapján tartotta eljegyzését *Jékei* Ilona kisasszonnyal, özv. Jékei Edvárdné kedves és bájos leányával.

— **Lokomobil és csepülőgépkéz-lő tanfolyam.** A kolozsvári állami ipari szakiskolán szervezett lokomobil és csepülőgép kezelői tanfolyamon résztvenni kívánók felkérnek, hogy beiratkozás és a tanórak megállapítása céljából f. hó 3-án, kedden este fél 8 órakor az intézetben megjelenni szíveskedjenek. Az igazgatóság.

— **Verzereskul (Verzár) püspök szobra,** melyet a szamosújvári örm. kath. egyházközség óhaját közadakozás útján Szamosújvár város főterére felállítani, szépen halad a megvalósulás felé. Maga Szamosújvár városa ötezer forinttal járul a magasztos célhoz, hogy méltóképpen rójja le a háláját azon nagy férfi emléke iránt, ki míg nagyrészt a város megalapítója volt, addig másrészt biztosította az örménység békés itmaradását. Verzereskul nemcsak az örményeknek, de az erdélyrezi kath. magyarságnak is püspöke volt és mint főpásztor a Székelyföldön is főpapi teendőket végzett. A hazai örmények bejövetelek kétszáz éves évfordulóját alig ünnepelehetik meg szebben, mintha emlék szobrát emelik fel annak a kath. püspöknek, ki nem csak „Sacerdos magnus”, de igazi hazafi is volt. Ez emlék szobor nem egyedül az örménységnek lesz dísz, de jelezni fogja azt is, hogy a kath. főpapság között is voltak olyanok, kik vallásosság és haza szeretetben annyira kitűntek, hogy az utókorak méltán állíthatók fel példányképpül. A pécsi Szepesi püspök szobrának és a szegedi Dugonics szobron kívül alig van kath. főpappnak emlék emelve és csak a felszemes király kegye fogja Pázmány, Péter és Sz. Gellért püspök emléket megőrizni. Tegye lehetővé a minden szépért áldozni tudó nagy közönség, hogy a szamosújvári örm. kath. egyházközség ezáltal veti terve megvalósuljon. Kijelölje el ki-kis szívesen adományt, hisz a hazai örménység, mely mindenkor tudott áldozni, ha kellett, talán most először és utoljára fordul a magyar nemzethez.

— **Rágalmazási per Axente ellen.** Brassóból írják: A híres 48-as oláh néptribun Axente Severu ellen Kun A. és Kun B. brasso lakosok kétféleképp rágalmazás miatt vádat emeltek a kir. járásbírósnál. A rágalmazási per tárgyalása szombaton délelőtt folyt le Mihály János kir. aljárásbíró előtt. Miután Axente Sever a tárgyaláson nem jelent meg, a bíróság rendőrség által vezettette elő. A tárgyalás rendén Axente Severu saját beismerése és a tanuk vallomása alapján 10 napi fogságra, 4 napi elzárással helyettesítendő 20 frt. pénzbüntetésre és 25 frt. ügyvédi költség megfizetésére ítéltetett. Axente Severu a ítélet ellen felebbezett, a magánadvók megnyugodtak az ítéletben.

— **Újabb megtagadás.** Komárom-megye Csap községe e hó 28-án tartott gyűlésében egyhangy határozattal megtagadta a jövő évben fizetendő adót és ujoncozást. A hatóság a község előjárását utasította, hogy 1899. január elsejétől fogva mindaddig, a míg az országgyűlés a költségvetést meg nem szavazza, s az 1899. évre az ujoncoz-jutalékok meg nem ajánlja, úgy az adósszedés, mint az ujoncozás előmunkálatok foganatosítását tartózkodjék.

— **Megostromolt kastély.** Sümegh János a kis-szelényesi nagybirtokos kastélya ellen — mint lapunknak írják — az elmúlt éjjel valóságos ostromot intézett több betörő. A rablók körülfigyelték a kastélyt és már be is akartak törni, de az éjjeli őrszervezte a dolgot és megakadályozta őket. Eleinte ugyan alkudoztak az éjjeli őrről és rákattak venni, hogy legyen czinkostársuk, mire azonban nem volt rábirható. Az őrs kármát csapatot, hogy ezáltal figyelmezzék tegye a kastély lakóit, ekkor az egyik rabló revolvért fogott rá és háromszor rálőtt, mire aztán valamennyien elmenekültek. Az egyik golyó az őrnök tüdejét lötte át s alighanem halálát fogja előidézni; eszmélete ugyan nem hagyta el s még meg tudta nevezni támadóját, egy jámbor nevű elcsapott béres személyében. A támadás értelmét szerzője — hír szerint — nem más, mint a földbirtokos elzülött fia, a ki régóta ellenséges viszonyban él az apjával. A vizsgálat megindult.

— **Nagyvárad jogtanárok állás-foglalása.** N. Váradról írják: A törvénytelen állapot előszele fujdogál immár Nagyvá-

radon is. A fogyasztási adó kezelésének ellenőrzésére kiküldött bizottság ülést tartott, melynek legérdekesebb eseménye volt, hogy naprend előtt felszólt Hoványi Gyula tanár s kijelentette, hogy mivel ügyörök valószínűleg beáll a törvényen kívüli állapot: lemond bizottsági tagságáról. Molnár Imre dr. jogtanár is felszólt, osztja Hoványi Gyula dr. nézetét. Ezután Hoványi Gyula dr. azonnal elhagyta a gyűléstermet, a jelenlevők nagy meglepetése és csodálkozása közepett.

— **A nagyváradai boszorkány.** Nagyvárad egyik elhagyott külvárosában borzalmas eset tartja izgatottságban a lakos-ságot. Egy tépett, rongyos, öreg czizányasz-szony okozta a rémület egyik szatolésbolt-ban. Kileste ugyanis tegnapelőtt este, hogy a tulajdonosnőn kívül senki ne legyen az üzlet-ben s akkor lépett be és alamizsnát kért. A mikor pedig megkapta, rejtélyes szavakat kezdett mormolni, letette hátáról batuját, sovány, száraz ujjával nagy akumbákombát irt a levegőben, majd gyorsan letérdelt s czökmőjából egy könyökből levágott, véres gyermekkezet rántott elő s mikor a grájzer-rosnét ezzel a sok hókuszpokusszal halálra rémítette, összelopkodta, a mi kezéügyébe eset és el akart menekülni. Szerencsétlen-ségére vásárlók érkeztek a boltba, akik a rejtélyes banyát elfogták és átadták a rend-őrségnek. A grájzerrosnét az ijedség követ-keztében beteg.

— **Engel pécsi borhamisító gyá-ra.** Olvasóink emlékeznek, hogy Splényi báró rendőr kapitány a bormintákat vizsgálat előtt vissza adatta az Engel cégnek s ezzel meghiusult a pancsolt borok vegyvizsgálata. A földművelésügyi minster hivatalos lapja most közli, hogy a cég a folyó évi szüret óta a börtörfényben tiltott módon törköly-borok készítésére nagyban való gyártás-sal foglalkozott s e célra a megengedetnél régibb szőlőtörkölyt is használt. Megállapította továbbá a bizottság, hogy a cég az idén két-szeriany törkölybort készített, mint amennyit — sajáttermelésű törkölyéből — a törvényben megengedet módon készíteni szabad lett volna. Ezen az alapon a bizottság a cég pécsi pinceüzében őrszert és tiltott módon készített 1792 hektoliter törkölyborszerű készletet egy-hangulag mesterséges borknak nyilvánította s a cég tulajdonosainak, terhére a mestersé-ses bork készítését megállapította. Ezenkívül azoknak a bormintáknak alapján, amelyek a belügyi és a földművelésügyi miniszterek ré-széről egyetértőleg a cég budafoki és a kis-tétényi pinceüzében elrendelt a Pestmegye alis-pánja közbejöttével végrehajtott folytatások vizsgálat során vették, a borvizsgálobizott-ság a cég emlitet pinceüzében talált borokból 740 hektoliter, továbbá a cég részéről a Köz-tisztviselők Szövetkezetének szállított borból 51 hektoliter ezt 1893. XXIII. törvényezikbe ütköző módon glicerint és víz főlhasználás-sal készített mesterséges borknak nyilvánított. E szakvélemény alapján folytatják immár a borhamisító Engel-cég ellen a büntető el-járást.

— **A bajazzó tragédiája.** Szépla-kon történt a következő eset: Egy héttel ezelőtt vándorló komédiatrúpp jöttte föl sátrát. A falu népe szívesen nézte el estén-tint a légkíráló hajmeresztő mutatványait s örömet mulatott a derék clown mókáin. Három-négy öles körülkerített térségen folytak a produkciók. Pénteken este nyekertek a kintorna javában, mikor előkerült a kis szür-ke ponny hátán az „igazgató” Dreon Sándor. Alig léptetett egyszer körül, nagy hűhóval, vigyorogva futott ki a manézból Vitor György, a clown. Köröskörül czigánykerekezte az ügy-nevezett perondot a tisztelt nép zugó tapsai közepette, aztán a ló élébe került. A fürgé ponny, amely egyébként szelid és kezes, hirtelen erősen kirugott; a boldogulann bajazzó pedig véresen bukkott össze a fagyos földön. A vérben vonogló Vitor György kétségbeesett ordítására rémülten tödültek ki az emberek s a trupp tagjai siettek a boldogulannak segítségére. A ló patkója behorpasztotta a szé-gény bajazzónak a mellét s állapotra annyira aggasztó, hogy az orvos nem bízik fölépülé-sében. A falu népe megkapó bizonyosságát adta emberszeretetének: egy nap alatt sok élel-miszert s nyolcz forintot gyűjtött a szeren-csétlenül járt komédiás nagy családjá szá-mára.

— **Harapós szerelmes.** Csókáról je-lentik, hogy a szomszédos Monostori pusztán a minap egy fiatal menyecske majdnem áldozatul esett egy fiatal szerelmes ember me-rényletének. Szemes János fiatal parasztagda szerelni viszonyt folytatott Szabó Viktória monostori kormaszmőrével. A viszonyt nem-régiben megszakította a fiatal menyecske és hallani sem akart többé a fiatal gazdáról. Sze-mes a minap késő este megjelent a pusztai csárdán és bezörgött az ablakon, rimán-kodva kérte a menyecskét, hogy bocsássa be. Miután a menyecske újból elutasította, arra kérte a menyecskét, hogy ablakon át adjon neki bucsuzól egy csókot. Mikor a fiatal nő csókra nyújtotta ajkát, a szerelmes gazda bosz-szusból leharapta a nyelvét. A boldogtalan fi-at al asszony ajultán rogyott össze és édes anyja még azon éjjel elszállította a zentai köz-kórházba ápolás végett. Szemes ellen pe-dig a török-kánizsai járásbírósnál megin-dították a vizsgálatot.

SZÍNHÁZ.

„Gézi.” Ez a név már csaknem két éven át legnépszerűbb név volt a kolozsvári közönség, a kolozsvári szintársulat, s a színházi pénztár előtt. Nem tudjuk, miért nem akarták eddig szóhoz juttatni, mikor mindenki úgy örül neki. Tegnap végre szóhoz jutott: az „Ördög mátkája”-t adták újév napján. Ha nem adták volna a tavaly: nem volna megjegyezni valónk. De hiába, a régi emlékek

kisértének s mi fájdalommal nélkülöztük az előadásán *Aldor* Juliskát, *György* Ilonát és *Rózsahelyi* Kálmánt, kik tavaly diadalra jut-tatták a darabot s ép oly biztos auspiciu-mok közt vitték a 25-ik előadás felé, mint ikerstétvért, a „*Gyimesi vadvirág*”-ot, mely egy év leforgása alatt megérte a jubileumot Kolozsvárt. Az előadás ezektől eltekintve jó volt.

— **Mozgó fényképek** kerül holnap ked-den színe először. A darabot a mult idény végén adták a budapesti Vigzínházban és azóta folyton műsoron van, fokozódó tetszés mellett. Az első felvonásban a mozgó fény-képeket Benkő Mór mutatja be a kolozsvári közönségnek, még pedig változatos program-mal. Az előadást bérlet színtetben tart-ják, s ehhez képest a páros számu bérlek helyei holnap déli 11 óráig tartatnak fenn. Szerdán megismétlik a darabot.

— **Újévi üdvözlések.** A színház férfi tagjai teljes számmal fölkeresték *Follinus* Aurél igazgatót, kinek *Levény* tolmácsolta a pályatársak jó kívánatait. Follinus meghatva mondott köszönetet a megemlékezésért. Innen *Böllöny* József intendánshoz ment a társaság, a kit Follinus üdvözölt lendületesen, nemcsak a színház, de az egész magyar szí-nészet egyeteme nevében. Böllöny válaszában köszönetet mondva a figyelemért, kifejtette, hogy legfőbb törévése, mint a multban volt, ezentul is az lesz, hogy a Nemzeti Színházat naggyá és régi híréhez méltóvá tegye. Még Szentgyörgyi köszöntötte néhány meleg szó-val Böllönyöt s ezzel a lelkes hangulatu tisztelgés véget ért.

— **Czeplédy Andor meghalt.** A vidék legjobb sugója nem sug többé. A napokban hunyta szemeit örök álomra és az oly sokszor lesett ajkák örökre bezáródtak. Czeplédy igen sokáig volt a kolozsvári Nemzeti Színháznak sugója. Majd a Vigzínház megnyitával oda került fel, a hol képességeit igen becsültk. Már régóta betegeskedett és a minap végre megvált a szenvedésektől. A rokonszenves és kiváló színi művelt-séggel bíró féfit igen sokan kísérték részvétellel sirjába.

IRODALOM.

— **Kolozsvári Lapok.** Kovács Dezső szerkesztésében és *Gombos* Ferenc kiadásá-ban tervezett kolozsvári szépirodalmi hetilap-nak első száma, a mint már jeleztük, január 1-én megjelent. Mikor a mutatványszámról megemlékeztünk, már szoltunk arról, hogy a lap csinos, tetszetős kiállítású s változatos, érdekes tartalmánál fogva számíthat a köz-zönség pártfogására. Az első szám tartalma szintén érdekes. Vezércikké *Bartha* Miklósról, a legnagyobb magyar publicistáról szól, abból az alkalmából, hogy a Petőfi-társaság öt tagjai közé választotta. A cikk találoán vázolja *Bartha* Miklós irodalmi működését és helyesen jellemzi író egyéniségét. A lapban két kitűnő vers van, egyik *Szász* Gerőtől, a másik *Boér* Miklóstól. Itt találjuk *Szabó* Samu megemlékezését is Bem apóról. A lap multkori számában „*Nagy hírtörök*” cím-zen cikksorozat vette kezdetét *Janovics* Jenő színházunk tagjának tollából. A cikksorozatban a hazai és külföldi színészet még élő nagy alakjait fogja jellemezni. Az első cikk *Szentgyörgyi* Istvánról, mint a legmag-yarabb színészből szól igen érdekesen. Több más ezikken kívül irodalmi, színházi és „Innen-onnan” rovata is van a lapnak, a melyet ezenell a közönség pártfogásába ajánlunk.

— **Erdélyi Gazda.** Az erdélyi gazdasági egyet hivatalos közlönye fennállásának ne-gyedik évtizedébe lépett az újév napján. A lap harmincz éve szolgálta Erdély gazdasági érdekeit s ez alatt az idő alatt a gazdaközvé-léménynek nyílt, egyenes és tárgyilagos hang-adója volt. A lapot *Tokaji* László szerkesz-tette nagy szakértelemmel s annyira kifej-lesztette az évek során, hogy új évtől kezdve hetilappá alakult és nagy alakban jelenik meg. Az első szám nagyon sokat ígér és bizvást hisszük, hogy a gazdaközönség még nagyobb mértékben fogja ezután pártolni. Ér-dekes benne „*A kié a föld: azé a haza*” ezimű cikk *Ördög* Lajos tollából. E számban ezenkívül hat önálló eredeti cikk van dr. *Papp* József, *Szász* István, *Lészai* Ferencz, *Jakab* László, *Csévér* Lajos és *Lázár* László tollából. Kisebbszakközlemények, irodalmi szemle és több más rovat teszi érdekessé a lapot, melyet *Tokaji* László szerkeszt, társ-szerkesztője *Jakab* László s kiadónál vezé-tője *Marselek* Ferencz.

LEGUJABB.

(Az „Ellenzék” táviratait, telefon tudósításait és sürgöny-leveleit.)

A helyzet.

Budapest, jan. 2.

A képviselőház holnapi ülése elé nagy érdeklődéssel néz nemcsak a po-

litikai világ, hanem az egész nemzet! A tegnap elhangzott újévi beszédek egy cseppet sem megnyugtatók s ha Bánffy továbbra is görcsösen ragasz-kodik állásához, a magyar parlament-ben olyan vihar fog támadni, a mely meg fogja rázni egész közéletünket.

Bánffytól joggal várhatta a nem-zet, hogy újévi beszédében békés hu-rokat fog pengetni és jelezni fogja a kibontakozás módjait, a helyett azon-ban még most sem mond semmit, csak azt hajtogatja, hogy a többség az övé, a többség előtt meg kell hajoljon min-den, s ha az ellenzék nem hagy fel akeziójával, hát **inkább vesszen a magyar alkotmány**, de ők nem engednek.

A míg Bánffy beszéde a szabad-elvű pártnak igen sok tagját sem tudta megnyugtanni, addig a Kossuth Ferencz, gróf Apponyi és Horánszky beszédei országszerte mindenütt a legjobb hatást keltették s kedvező eredményük bizo-nyára nemsokára mutatkozni fog.

Jelenleg a diskussió tárgyát min-denfelé a holnapi országgyűlés képezi.

Az ellenzéki pártok még nem ha-tároztaak a holnapi ülésre vonatkozólag, de ma mindegyik konferenciára gyűl össze s azokon fognak megállapodni a holnapi napon követendő eljárásukra nézve.

Annyi már is befejezett dolognak tekinthető, hogy holnap a napirend előtt szóvá teszik az ex-lex állapotot s itt mindjárt a függetlenségi párt ré-széről indítványozni fogják **a kor-mány vád alá helyezését.**

Mind a három ellenzéki párt az országgyűlésen már holnap teljes ere-jével megkezdi a nyílt obstruk-cziót s különösen Bánffyval szemben akarja azt alkalmazni, a ki a történetek után többé nem számíthat arra, hogy magyar parlamentben kihallgassák.

Beszélik, hogy Széll Kálmán, He-gedüs Sándor, Radó Kálmán, Kubinyi Géza elhatározták, hogy mindent elfog-nak követni arra, hogy az **alkotmány-ellenes állapot mielőbb meg-szűnjön.**

S ha még most nem is számí-tatnak ebben a tekintetben pártjuk több-ségére, de remélik, hogy egy pár nap alatt igen sokan fognak csatlakozni hoz-zájuk.

Mindkét részről meg vannak győ-ződvé arról, hogy e válságos helyzet megszűnését csak úgy lehet remélni, ha első sorban **Bánffy megy**, s más-sodszorban, ha a **Tiszák uralma végkép megtöretik.**

Bánffy a királynál.

Budapest, jan. 2.

Bánffy Dezső tegnap délután sür-gös táviratot kapott a királytól, hogy ma jelenjen meg nála kihallgatáson. Bánffy a sürgöny vétele után azonnal Bécsbe utazott.

Párbaj.

Budapest, jan. 2.

Horánszky Nándor felkérte báró Üchtritz Zsigmondot és Bolgar Feren-czet, hogy Bánffy Dezsőt újból provo-kálják és kérjenek fegyveres elégtételt tőle, dacára annak, hogy segédei a miniszterelnökkel való ügyét reá nevez a lovagiasság szabályai szerint befeje-zték, mégis fegyveres elégtételt kér báró Bánffy Dezsőtől, mert senkinél semmi kétséget sem akar fennhagyni az iránt, mintha az ő ügye befejezve nem volna.

Bánffy elfogadta a kihívást s me-gnevezte segédeit, a ségedek a tegnap délután tárgyaltak s megállapodtak a párbaj feltételeiben. A párbajnak ma délelőtt kellett volna megtörténnie pizs-tolyai, de Bánffy elutazása miatt elha-lasztatott.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

NYILTTÉR.

„KEGYELET”

temetkezési intézet

Kolozsvárt, B.-közép u. 10. (a tiszt. Minorita társház alatt).

Uj hazai felszerelés. Szolid és pontos szolgálat. Legolcsóbb árak.

Telefon 402. 401.

(40—50)

Hirdetések.

Sz. 10397—98. polg.

1. (1—1)

Hirdetmény.

A kolozsvári kir. törvényszék közhírré teszi, hogy Vajda község erdő elkülönítés iránti ügyében az érdemi tárgyalás megtartására határozta el **1899 április hó 13. napjának d. e. 8 órája** tüzetett ki ezen kir. törvényszék 2. számú szobájába, mely határára gr. Kornis Gábor, br. Apor Károly, báró Apor Lázár, Szentkirályi Gáborné sz. Várhegyi Erzsébet, özv. Dezsőffy Mihályné sz. br. Henter Jozéfa, Berenczey János, Gámba Károlyné sz. Décsy Lujza, Décsy János, gr. Bethlen Domokos, gr. Bethlen Mária, Boér Simon és Boér Elek, br. Bornemissza Pál, Gyárfás Domokos, br. Radák István, Miksa Elek, id. gr. Bethlen János, br. Splényi Sámuel és neje br. Kemény Káta, Hollaki Zsuzsanna volt földes urak jogán igényt tartó jogutódok hirdetményileg is azzal idéztetnek meg, hogy okmányukat s a jogutódlást igazoló bizonyítékaikat hozzák magukkal, minnek elmulasztása és meg nem jelenésük esetén igényüktől elállottnak fognak tekinteni.

A kir. törvényszéktől: Kolozsvár, 1898 november 3.

Reinhold bíró helyett:

Szász Béla,
kir. táblabíró.

Sz. 8613—1898 k. i.

1035. 3—3.

Pályázati hirdetmény.

Marostordavármegye régi felső szolgabírói járásba bekebelezett marosvécsi körorvosi állás lemondás folytán megüresedvén, annak választás útján leendő betöltésére ezennel pályázatot nyitok.

Ezen állással a vármegyei pénztárból előleges havi részletekben fölvehető 1000 frt évi fizetés és évi 200 frt fuvarátalány, további orvosi látogatásokért sulyos testi sérülés esetében 50 kr. minden egyéb orvosi bizonyítványért 25 kr. díj szedhető van egybekötve.

Továbbá vagyoni magánfeladatok gyógykezelése alkalmával az első látogatásért az érdekelt fél felhívására történt második és ezután következő látogatásokért nappal 20, éjjel 40 kr. látogatási, illetve vényírási díj és fuvar illeti a megválasztandó körorvost, — vagyontalanok sem fuvar, sem vényírási díjt nem fizetnek.

A megválasztandó körorvos köteles Maros-Vécs községében lakni, a közegészségügyi körbe tartozó 11 községet — 12000 lélek — saját fuvarán 14 naponként meglátogatni, az akkor bejelentett beteget díjtalanul gyógykezelti, továbbá tartozik az 1876 évi XIV. törv. cikkben és szabályrendeletekben előírt teendőket végezni.

Pályázni kívánókat felhívom, hogy az 1876. évi XIV. tcz. 143. §-a értelmében felszerelt folyamódványukat **1899 év január hó 18-ig** annál bizonyosabban adják be alírt hatóságához, mivel a később érkezett kérések nem fognak tekintetbe vétetni.

A választás Maros-Vécs községében a körjegyzői irodában 1899 év január hó 21-én délelőtt 9 órakor fog megtartatni. Magyar-Régen, 1898 évi december 17-én.

Farkas,
főszolgabíró.

ELADÓ

jutányos árban első minőségű fiatal hizott nehéz süldő, csapatban, valamint darabonként.

Bővebb felvilágosítást ad

Schwartz Adolf,
Baltorda-utca 1—3 sz.

907. 13—0.

!! LEGJOBB és LEGOLCSÓBB !!

TÜZIFA

1 öl (4 km) fiatal száraz tölgyfa Kolozsvárra házhoz szállítva **9 frt 50 kr.**

Megrendelhető

2. 1—10

Betegh Márton tulajdonosnál

Gyaluban. Ugyanott raktáron kapható:

500 drb. épület tölgyfa 8—10 mt. hosszú és 30—50 cm. vastagságban. Továbbá elállatok kerítés oszlopokat, sáskákat, talpfákat, kerékveteket minden méret szerint jutányos áron.

Kolozsvári vízmű- és csatorna-vállalat.

ZELLERIN M. gyári részvénytársulat

Magyarországon a legrégebbi, 40 év óta fennálló

vízmű- és csatorna-vállalat

Többeszközösen kintantatva.

Fő és vidéki városokban több mint **6000** magán és nyilvános épületet rendezett be.

AJÁNlja MAGÁT

a n. é. kolozsvári ház-tulajdonosoknak, — mint a házi vezetékek összeköttetésére és a városi vezetékek készítésére egyedül jogosult vállalat — a legszolidabban

házi vízvezetékek és csatorna-munkák, vízkagylók, Closetek, fürdők, öntöző-csapok

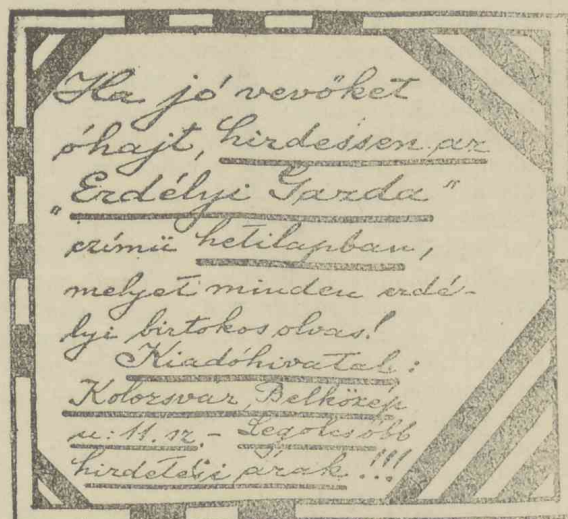
— berendezésére. —

Költségvetéseket, tervezeteket díjtalanul szívesen készít a

ZELLERIN M. gyári részvénytársulat
kolozsvári vízmű- és csatorna-építés vezetéksége,
(Kolozsvár, Belmagyar-utca 45. sz.)

Ugyanitt kapható: „Praktikus tanácsadó a házi vezetékek kezelésére.” — Ára 1 frt.

Kolozsvári vízmű- és csatorna-vállalat.

1004 10—10

TEUTSCH-fele BOROK!

Fehér és vörös **ERDÉLYI** asztali borok literes palackokban.
Fehér és vörös **ERDÉLYI** pacsenty és csomagos borok botteliákban.

Kaphatók:

Kolozsvárt: SEGESVÁRY és TÁRSAI-nál.

Brassóban: Heshaimer J. t. és A., Zintz H.,
Harth K., Müller Gy. utd., Petersberger H.,

Kóhalom: Falk Károly, Tomp József,
S.-Szt.-Györgyön: Gyárfás A., Leonhardt és társa,

Sz.-Agota: Lang Mihály,
Cs.-Szerecs: Jakab és társa,

Sz.-Udvarhely: Gál János,
Gy.-Szt.-Miklós: Keresztes Gerő,

Medgyes: Lehrer Károly,
M.-Vásárhely: Eckwert József,

Sz.-Régen: Róth Vilmos,
Beszterce: Schmidt A., Fleischer testv.,

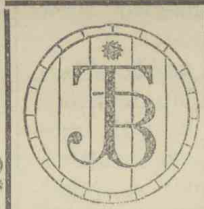
Deésen: Rehák Agoston,
Gyulafehérvár: id. Misselbacher J. B.,

Szászvároson: Zobel M. G.,
Piskin: Zeidner Gusztáv.

N.-Szeben: Billes Jánosnál.

969. 4—6.

Dugaszba égetett védjegy.

SIMONFFI ISTVÁN

mezőgazdasági gépgyára vas- és fém-öntője Kolozsvárt

Kültorda-utca 48. sz. Telefon 85. sz.

E fogadok megrendeléseket gézgépek, gőzszivattyúk, vízikerek, malomszerkezetek, zuzógépek, szíjkorongok, fogaskerek, közlőtengelyek, csapágycsukló stb. stb. elkészítésére.

Elvállalok mindenféle gépalkatrészek és gépek kijavítását, továbbá vasoszlópok, csigalépcsők, balkonytartványok és rácszatok, sűrítések és más építészeti vastárgyak készítését.

Készletet tartok vízvezetékli és csatornázási kellékekből, u. m. kutoszlópok, csapszekerények, aknafedek és víznyelőkből.

Raktárban tartok saját gyártmányaimból: egyes, kettős és három borozású ekék és boronák, cséplőgépek, szelelő rosták, kukoricza morzsoló-gépek, kézi vagy járgányhajtású, szállító zuzó, bor- és alma sajtológéből és több más gépekből, melyeket a n. é. közönség b. figyelmébe ajánlani van szerencsém.

1010. 2—10

Teljes tisztelettel

Simonffi István.

Kívánatra árjegyzék és költségcsatolás bérmentve küldeték.

1899. u j é v r e.

Salgó Tarjáni kőszénbánya részvénytársulat
petrozsényi salon és koczka-szén egyedüli raktára.

Mélyen leszállított ár!!!

Kittűnő hasábos karok között rakott

TÜZIFA

1 öl [4 km] 9 frt 50 kr. — 1 öl [4 km.] 11 frt 50 kr.
házhoz szállítva 1 frttal drágább!

Wertheimer Vilmosnál

Kolozsvár, Széchenyi tér 7.—33. szám.

Telefon hívószám 113. 1022. 4—0

1899. u j é v r e.

Üzlet átvétel!

Van szerencsém a nagyérdemű közönség heves tudomására adni, hogy Fogarason a helyi piacon fennálló

női- és férfi divatárú és rőföskekereskedést
női és férfi szabással egybekötve — 1898 D. cember hó 15-én
Zakariás József urtól átvettem és

MONDSCHHEIN J.

ezig alatt tovább fogom vezetni.

Együttal tudatom, hogy a most meglevő árakat mélyen
ittott árak mellett adom el, minthogy egy teljesen új, me-
dus raktárt szándékozom berendezni, a mai kor igényeinek
felelően.

A mélyen tisztelt közönség szíves pártfogását kérve
Mély tisztelettel

Mondscheit

FIGYELEM.

A volt **Novák Albert** féle kézmű és divatárú-czik
u. m. férfi és női szövetek, vászon, esőernyők,
paplanok, cipők, férfi-ingek, női jakketek,
gallérok stb. Férfi ruha, melynek ára ezelőtt 12 frt
volt, most **5 frt.** Férfi téli kabát, mi ezelőtt 8 frt volt,
most **3-50.** Ehhez hasonló olcsó árak mellett az egész
árú, az üzleti berendezéssel együtt eladásra kerülnek

Wesselényi Miklós-utca,

(Ferenczy-házban.)

Nyitva d. e. 7-től 12 ig, — d. u. 1-től 8-ig.
10 39. 2—3. Tisztelettel **Baumzweig Emil.**

6

huzásra érvényes újságíró sorsjegy
ára csak

1 korona!

Főnyeremény

100.000 kor. ért.

5 nyeremény á 20.000 kor. stb. stb.

Első huzás

visszavonhatatlanul már holnapután

1016.9—10

Sorsjegyeket ajánl:

Takarékpénztár és hitelbank r. t. Mezőgazdasági
bank és tak. pénzt. Foili Victor-féle váltóház.

BÁNYAI SÁMUEL ÉS FIA

KOLOZSVÁR, FŐTÉR.

A téli idény előrehaladottsága miatt a raktárunkon levő összes női felöltőket és szücsárukat tetemesen
leszállított árban árusítjuk.

Bányai Sámuel és Fia.

1037. 2—5.